

**НАУКОВИЙ ПАРК ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ «ЧОРНОБИЛЬ»**

**СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА
ДОКУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ**

ПОСІБНИК

КИЇВ 2019

Авторський колектив:

к.т.н. Іващенко Тарас Григорович

Шусть Володимир Іванович

Гуленко Олена Борисівна

Печений Володимир Леонідович

За загальною редакцією: *д.б.н., проф. чл.-кор. НААН України Бондаря Олександра Івановича*

Технічний редактор: *к.т.н. Денисенко Інна Юріївна*

ТЕРМІНИ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цьому Посібнику наведені нижче терміни та скорочення вживаються в такому значенні:

громадськість – одна чи більше фізичних або юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи, зареєстровані на території, на яку поширюється дія документа стратегічного планування;

держава походження – держава, під юрисдикцією якої здійснюється розроблення документа державного планування;

документи державного планування (далі – ДДП) – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування;

замовник – орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який є відповідальним за розроблення документів державного планування та здійснює загальне керівництво і контроль за їх виконанням, або інший визначений законодавством замовник документів державного планування;

зачеплена держава – держава, на яку ймовірно поширяться транскордонні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів;

містобудівна документація – затверджені текстові та графічні матеріали з питань регулювання планування, забудови та іншого використання територій;

місцеві органи – обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації (відповідні підрозділи з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я), орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища та орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони здоров'я;

Міністерство охорони здоров'я (далі – МОЗ) – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

планування і забудова територій – діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб, яка передбачає:

- прогнозування розвитку територій;
- забезпечення раціонального розселення і визначення напрямів сталого розвитку територій;
- обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням;
- взаємоузгодження державних, громадських та приватних інтересів під час планування і забудови територій;
- визначення і раціональне взаємне розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів;
- встановлення режиму забудови територій, на яких передбачено провадження містобудівної діяльності;
- розроблення містобудівної та проектної документації, будівництво об'єктів;
- реконструкцію існуючої забудови та територій;
- збереження, створення та відновлення рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих територій та об'єктів, ландшафтів, лісів, парків, скверів, окремих зелених насаджень;
- створення та розвиток інженерно-транспортної інфраструктури;

- створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення;
- проведення моніторингу забудови;
- ведення містобудівного кадастру;
- здійснення контролю у сфері містобудування.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – **СЕО**) процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби – транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному цим Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

ЗМІСТ

	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
РОЗДІЛ I.	ВИЗНАЧЕННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ	8
1.1.	Документ, що відносяться до документів державного планування	8
1.2.	Визначення чи ДДП стосується певних видів економічної діяльності, визначених законодавством	9
1.3.	Визначення чи будить реалізовуватися в ДДП види діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля	11
1.4.	Визначення чи території та об'єкти відносяться до природно-заповідного фонду та екологічної мережі	16
РОЗДІЛ II.	ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ	17
2.1.	Підготовка заяви про визначення обсягу СЕО	17
2.2.	Подання заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки до органів виконавчої влади	19
2.3.	Оприлюднення заяви про СЕО та проекту ДДП (за наявності)	19
2.4.	Повідомлення громадськості про оприлюднення заяви про визначення обсягу СЕО та проекту ДДП (за наявності)	19
2.5.	Одержання та врахування пропозицій і зауважень від громадськості та органів виконавчої влади	19
РОЗДІЛ III.	СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ	20
3.1.	Підготовка звіту СЕО	20
3.2.	Подання звіту про стратегічну екологічну оцінку до органів виконавчої влади	22
3.3.	Оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку	23
3.4.	Повідомлення громадськості про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку	23
3.5.	Громадські обговорення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку	24
3.6.	Громадські обговорення у процесі стратегічної екологічної оцінки проектів генеральних планів населених пунктів, планів зонування територій, детальних планів територій на місцевому рівні	25
3.7.	Одержання та врахування пропозицій і зауважень від громадськості та органів виконавчої влади	27
РОЗДІЛ IV.	ТРАНСКОРДОННІ КОНСУЛЬТАЦІЇ	28
РОЗДІЛ V.	МОНІТОРИНГ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДДП ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	29
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	30

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Посібник із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування рекомендуються для використання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, спеціалістами і науковцями, залученими до консультацій, а також представниками громадськості, які будуть брати участь у стратегічній екологічній оцінці.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється у процесі розроблення документа державного планування до його подання для затвердження. Здійснення стратегічної екологічної оцінки забезпечує замовник. Замовником є орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який є відповідальним за розроблення документів державного планування та здійснює загальне керівництво і контроль за їх виконанням, або інший визначений законодавством замовник документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби – транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному Законом «Про стратегічну екологічну оцінку».

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) є частиною процесу розроблення проекту документу державного планування (далі – ДДП).

СЕО рекомендується проводити на ранніх етапах процесу розроблення проекту ДДП, коли розглядаються всі альтернативи та варіанти дій до подання його для затвердження.

Замовник документів державного планування:

- забезпечує здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування;
- здійснює інформування та забезпечує вільний доступ до інформації у процесі стратегічної екологічної оцінки;
- забезпечує своєчасні та ефективні можливості для участі громадськості у стратегічній екологічній оцінці проекту документа державного планування;
- враховує в документі державного планування звіт про стратегічну екологічну оцінку, результати громадського обговорення та консультацій, а також результати транскордонних консультацій;
- здійснює у межах компетенції моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- вживає заходів з усунення негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зумовлених виконанням документа державного планування;
- забезпечує фінансування здійснення стратегічної екологічної оцінки.

У процесі здійснення СЕО доцільно оцінити обґрунтоване коло альтернатив, беручи до уваги те, що їх масштаб залежатиме від рівня прийняття рішення, та визначити найоптимальніший для забезпечення сталого розвитку сценарій та запропонувати максимально можливий рівень збереження довкілля.

У процесі здійснення СЕО доцільно надавати можливості для участі громадськості, починаючи з ранньої стадії процесу, коли ще існують альтернативні варіанти, з використанням чітких процедур та використовувати ті методи консультацій, які легко застосовувати та які відповідають специфіці цільових груп.

Під час проведення СЕО доцільно використовувати адекватні та економічно ефективні методи і методики аналізу. Збір інформації рекомендується здійснювати тільки в тому обсязі та з тим ступенем деталізації, які потрібні для прийняття обґрунтованого рішення.

У процесі СЕО доцільно враховувати зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному рівні, а також визначати шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки проекту ДДП.

Етапи стратегічної екологічної оцінки

Найменування етапів стратегічної екологічної оцінки	Найменування заходів з реалізації етапу
I. Визначення чи підлягає проект ДДП СЕО	1.1. Визначення, чи документ відноситься до ДДП; 1.2. Визначення, чи ДДП стосується певних видів економічної діяльності, визначених законодавством; 1.3. Визначення, чи будить реалізовуватися в ДДП види діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля; 1.4. Визначення, чи території та об'єкти відносяться до природно-заповідного фонду та екологічної мережі.
II. Визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки	2.1. Підготовка заяви про визначення обсягу СЕО; 2.2. Подання заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (на паперових носіях та в електронному вигляді) до органів виконавчої влади; 2.3. Оприлюднення заяви та проекту ДДП (за наявності); 2.4. Одержання та врахування пропозицій і зауважень громадськості та від органів виконавчої влади.
III. Складання звіту про стратегічну екологічну оцінку	3.1. Підготовка звіту СЕО; 3.2. Подання звіту про стратегічну екологічну оцінку до органів виконавчої влади.
IV. Проведення громадського обговорення та консультацій	4.1. Оприлюднення проекту ДДП та звіту про СЕО; 4.2. Проведення громадських слухань; 4.3. Підготовка довідки про консультації; 4.4. Оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації; 4.5. Інформування про затвердження ДДП.
V. Моніторинг наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	5.1. Замовник один раз на рік оприлюднює результати моніторингу на офіційному веб-сайті у мережі Інтернет

РОЗДІЛ І. ВИЗНАЧЕННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Перед тим, як розпочати процедуру СЕО, рекомендується визначити чи підлягає проект ДДП цій процедурі, тобто зробити попередню оцінку проекту ДДП. Попередня оцінка заснована на переліку критеріїв, які дозволяють оцінити чи підлягає проект ДДП процедурі СЕО. Крім того, попередня оцінка може включати і консультації з Мінприроди, МОЗ або місцевими органами.

СЕО обов'язково проводиться щодо проектів ДДП, які відповідають одночасно двом критеріям відповідно до статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», а саме:

- які стосуються певних видів економічної діяльності, визначених законодавством;
- виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі, крім тих, що стосуються створенні або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України "Про стратегічну екологічну оцінку". Розділ "Охорона навколишнього природного середовища", що розробляється у складі проекту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, що детальний план розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці.

До 1 січня 2020 року замовники програм економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст, сіл та селищ можуть здійснювати СЕО таких програм на добровільній основі, після цього строку зазначені програми підлягають СЕО.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» не проводиться щодо:

- ДДП, що стосуються виключно національної оборони або дій у разі надзвичайних ситуацій;
- бюджетів, бюджетних програм та фінансових планів;
- програм економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст, сіл, селищ на короткостроковий період (до 1 січня 2020 року);
- проектів ДДП щодо створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

1.1. Визначення, чи документ відноситься до документів державного планування

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування це стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування. Тобто це документація державного, регіонального та місцевого рівнів, що розробляється відповідними органами державної влади та місцевого самоврядування.

До таких документів відносяться: генеральна схема планування території України, генеральний план населеного пункту, детальний план території, план зонування території, схеми планування території на регіональному рівні, схеми санітарного очищення населених

пунктів, загальнодержавні програми, державні цільові програми, регіональні та місцеві програми, стратегії та плани вирішення проблемних питань, інші документи.

1.2. Визначення чи ДДП стосується певних видів економічної діяльності, визначених законодавством

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», цей Закон поширюється на ДДП, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми).

При визначенні чи ДДП стосується певних видів економічної діяльності необхідно дотримуватися термінології, визначеної відповідними законодавчими та нормативними актами, окремі витяги з яких наведені нижче.

Відповідно до класифікації видів економічної діяльності (КВЕД-2010):

– сільське господарство включає вирощування однорічних та багаторічних культур, відтворення рослин, тваринництво, змішане сільське господарство, допоміжна діяльність у сільському господарстві та після урожайна діяльність, вирощування й одержування продукції рослинництва та одержування продукції тваринництва, сільськогосподарських культур як на відкритому ґрунті, так і в оранжереях і теплицях;

– лісове господарство та лісозаготівлі включає: лісівництво та іншу діяльність у лісовому господарстві, лісозаготівлю, збирання дикорослих недеревних продуктів, надання допоміжних послуг у лісовому господарстві. Включає одержування круглого лісоматеріалу, а також добування та збирання дикорослих недеревних лісових продуктів. Окрім виробництва лісоматеріалів, результатом діяльності у сфері лісівництва є продукти, які зазнали незначного оброблення, такі як паливна деревина (дрова), деревне вугілля та круглий лісоматеріал, який використовують в необробленому вигляді (наприклад, балки, балансова деревина тощо). Ці види економічної діяльності виконують безпосередньо в місцях природних лісів або лісонасаджень. Подальше перероблення деревини, яке починається з розпилювання та луцення;

– постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (енергетика) включає діяльність з постачання електроенергії, природного газу, пари, гарячої води тощо засобами постійної інфраструктури – лініями електропередач, мережами кабелів, газопроводів і водопроводів. Розмір мережі не є вирішальним для класифікації одиниці у цій сфері, також включає розподілення електроенергії, газу, пари, гарячої води тощо як для промислових об'єктів, так і для житлових будівель. Включає функціонування підприємств енергопостачання та газопостачання загального користування, які здійснюють виробництво, контроль і розподілення електроенергії або газу, а також включає діяльність із забезпечення парою та кондиційованим повітрям;

– добувна промисловість і розроблення кар'єрів включає добування кам'яного та бурого вугілля, добування сирої нафти та природного газу, добування металевих руд, добування інших корисних копалин і розроблення кар'єрів. Надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів. Добування корисних копалин і розроблення кар'єрів включає добування мінералів, які зустрічаються в природі у вигляді твердих порід (вугілля та руди), у рідкому (нафта) та газоподібному стані (природний газ). Добування може здійснюватися різними методами, такими як підземне або відкрите розроблення родовищ, експлуатація свердловин, розробленням морського дна тощо. Включає допоміжні види діяльності, які здійснюють задля підготовки сировини до реалізації: дроблення, розмелювання, очищення, сушіння, сортування, збагачення руд, зрідження природного газу. Ці види діяльності зазвичай здійснюють одиниці, які добувають корисні копалини та/або підприємства, які розташовані біля місця добування корисних копалин;

– переробна промисловість включає: виробництво харчових продуктів, напоїв тютюнових виробів, текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка,

виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння, виробництво паперу та паперових виробів, поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, електричного устаткування, машин і устаткування іншого, автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування;

– транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність включає: наземний, трубопровідний, водний та авіаційний транспорт, складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту, поштову та кур'єрську діяльність;

– поводження з відходами включає: збирання, оброблення та видалення відходів, відновлення матеріалів.

Використання водних ресурсів, тобто водокористування відповідно до Водного кодексу України – це використання вод (водних об'єктів) для задоволення потреб населення, промисловості, сільського господарства, транспорту та інших галузей господарства, включаючи право на забір води, скидання стічних вод та інші види використання вод (водних об'єктів). Водний об'єкт це природний або створений штучно елемент довкілля, в якому зосереджуються води (море, лиман, річка, струмок, озеро, водосховище, ставок, канал, а також водоносний горизонт).

Охорона довкілля, тобто наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» це – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Телекомунікації відповідно до Закону України «Про телекомунікації» це передавання, випромінювання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, провідних, оптичних або інших електромагнітних системах. Телекомунікаційна мережа включає комплекс технічних засобів телекомунікацій та споруд, призначених для маршрутизації, комутації, передавання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, провідних, оптичних чи інших електромагнітних системах між кінцевим обладнанням.

Туризм відповідно до Закону України «Про туризм» це тимчасовий виїзд особи з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає.

Містобудування відповідно до Закону України «Про основи містобудування» - це цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян по створенню та підтриманню повноцінного життєвого середовища, яка включає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, забудову та інше використання територій, проектування, будівництво об'єктів містобудування, спорудження інших об'єктів, реконструкцію історичних населених пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктури.

Землеустрій відповідно до Закону України «Про землеустрій» це сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональну організацію території адміністративно-територіальних одиниць, суб'єктів господарювання, що здійснюються під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил. Заходи із землеустрою це передбачені документацією із землеустрою роботи щодо раціонального використання та охорони земель, формування та організації території об'єкта землеустрою з урахуванням їх цільового призначення, обмежень у

використанні та обмежень (обтяжень) правами інших осіб (земельних сервітутів), збереження і підвищення родючості ґрунтів.

1.3. Визначення чи будить реалізовуватися в ДДП види діяльності які підлягають оцінці впливу на довкілля

Види діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля визначені Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

Здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Планована діяльність – це планована господарська діяльність, що включає будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів, інше втручання в природне середовище; планована діяльність не включає реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, розширення, перепрофілювання об'єктів, інші втручання в природне середовище, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України (Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010).

Оцінці впливу на довкілля не підлягає планована діяльність, спрямована виключно на забезпечення оборони держави, ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків антитерористичної операції на території проведення антитерористичної операції на період її проведення, відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України (Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010).

Перша категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, включає:

1) нафтопереробні та газопереробні заводи (крім підприємств, що виготовляють із сирової нафти виключно мастильні матеріали), установки з газифікації або зрідження вугілля чи бітумінозного сланцю;

2) теплові електростанції (ТЕС, ТЕЦ) та інші потужності для виробництва електроенергії, пари і гарячої води тепловою потужністю 50 мегават і більше з використанням органічного палива, атомні електростанції та інші ядерні реактори, включаючи будівництво, виведення (зняття) з експлуатації таких електростанцій або реакторів (крім дослідницьких установок для виробництва і конверсії ядерного палива та сировини для одержання вторинного ядерного палива, матеріалів, що діляться та відтворюються, потужність яких не перевищує 1 кіловат постійного теплового навантаження);

3) установки для виробництва або збагачення ядерного палива, установки для переробки відпрацьованого ядерного палива та високоактивних відходів, установки для захоронення радіоактивних відходів, зберігання (понад 10 років) чи переробки відпрацьованого ядерного палива або радіоактивних відходів поза межами місця їх утворення;

4) чорну та кольорову металургію (з використанням руди, збагаченої руди чи вторинної сировини, із застосуванням металургійних, хімічних або електролітичних процесів);

5) споруди з видобування, виробництва і перероблення азбесту, азбестовмісних продуктів: азбестоцементної продукції потужністю понад 20 тисяч тонн на рік, фрикційних матеріалів – понад 50 тонн на рік готової продукції, інших виробів – понад 200 тонн на рік;

6) хімічне виробництво, в тому числі виробництво основних хімічних речовин, хімічно-біологічне, біотехнічне, фармацевтичне виробництво з використанням хімічних або біологічних процесів, виробництво засобів захисту рослин, регуляторів росту рослин, мінеральних добрив, полімерних і полімервмісних матеріалів, лаків, фарб, еластомерів, пероксидів та інших хімічних речовин; виробництво та зберігання наноматеріалів потужністю понад 10 тонн на рік;

- 7) будівництво:
аеропортів і аеродромів з основною злітно-посадковою смугою довжиною 2100 метрів і більше;
автомагістралей;
автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення, що мають чотири чи більше смуги руху, або реконструкція та/або розширення наявних смуг руху до чотирьох і більше, за умови їхньої безперервної протяжності 10 кілометрів і більше;
автомобільних доріг першої категорії;
магістральних залізничних ліній загального користування;
гідротехнічних споруд морських та річкових портів, які можуть приймати судна тоннажністю понад 1350 тонн;
глибоководних суднових ходів, у тому числі у природних руслах річок, спеціальних каналів на суходолі та у мілководних морських акваторіях, придатних для проходження суден тоннажністю понад 1350 тонн;
- 8) поводження з відходами:
операції у сфері поводження з небезпечними відходами (зберігання, оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення);
операції у сфері поводження з побутовими та іншими відходами (оброблення, перероблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення) обсягом 100 тонн на добу або більше;
- 9) забір підземних вод або штучне поповнення підземних вод із щорічним забором води або щорічним об'ємом води, що поповнюється, 10 мільйонів кубічних метрів або більше;
- 10) міжбасейновий перерозподіл стоку річок, крім транспортування питної води трубопроводами;
- 11) греблі, водосховища та інші об'єкти, призначені для утримання та постійного зберігання води, коли нові або додаткові об'єми затриманої води перевищують 10 мільйонів кубічних метрів;
- 12) видобування нафти та природного газу на континентальному шельфі;
- 13) трубопроводи для транспортування газу, нафти, хімічних речовин діаметром понад 800 міліметрів і довжиною понад 40 кілометрів;
- 14) виробництво та переробка целюлози, виробництво паперу та картону з будь-якої сировини виробничою продуктивністю, що перевищує в сухому вигляді 200 тонн на добу;
- 15) кар'єри та видобування корисних копалин відкритим способом, їх перероблення чи збагачення на місці на площі понад 25 гектарів або видобування торфу на площі понад 150 гектарів;
- 16) потужності для зберігання нафти, нафтохімічної або хімічної продукції місткістю 200 тисяч тонн або більше;
- 17) установки для уловлювання вуглекислого газу з джерел, зазначених у цій частині, або з річною потужністю 1,5 мегатонни та більше, геологічні сховища вуглекислого газу;
- 18) установки для очищення стічних вод продуктивністю, що перевищує еквівалент чисельності населення в розмірі 150 тисяч осіб;
- 19) потужності для інтенсивного вирощування птиці (60 тисяч місць і більше), у тому числі бройлерів (85 тисяч місць і більше), свиней (3 тисячі місць для свиней понад 30 кілограмів або 900 місць для свиноматок);
- 20) будівництво повітряних ліній електропередачі напругою 220 кіловольт або більше і довжиною понад 15 кілометрів;
- 21) усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду;
- 22) розширення та зміни, включаючи перегляд або оновлення умов провадження планованої діяльності, встановлених (затверджених) рішенням про провадження планованої діяльності або подовження строків її провадження, реконструкцію, технічне переоснащення,

капітальний ремонт, перепрофілювання діяльності та об'єктів, зазначених у пунктах 1-21 цієї частини, крім тих, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України (Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010).

3. Друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, включає:

1) глибоке буріння, у тому числі геотермальне буріння, буріння з метою зберігання радіоактивних відходів, буріння з метою водопостачання (крім буріння з метою вивчення стійкості ґрунтів);

2) сільське господарство, лісівництво та водне господарство:

- сільськогосподарське та лісогосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях площею 20 гектарів і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, будівництво меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем;

- насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше;

- зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення (якщо нове призначення відноситься хоча б до одного виду діяльності, зазначеного у частинах другій та третій цієї статті) та зміна цільового призначення особливо цінних земель;

- потужності для вирощування: птиці (40 тисяч місць і більше); свиней (1 тисяча місць і більше, для свиноматок – 500 місць і більше); великої та дрібної рогатої худоби (1 тисяча місць і більше); кролів та інших хутрових тварин (2 тисячі голів і більше);

- установки для промислової утилізації, видалення туш тварин та/або відходів тваринництва;

- інтенсивна аквакультура з продуктивністю 10 тонн на рік і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;

- налив територій на землях водного фонду;

3) видобувну промисловість:

- видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням;

- перероблення корисних копалин, у тому числі збагачення;

4) енергетичну промисловість:

- зберігання та переробка вуглеводневої сировини (газу природного, газу сланцевих товщ, газу, розчиненого у нафті, газу центрально-басейнового типу, газу (метану) вугільних родовищ, конденсату, нафти, бітуму нафтового, скрапленого газу);

- поверхневе та підземне зберігання викопного палива чи продуктів їх переробки на площі 500 квадратних метрів і більше або об'ємом (для рідких або газоподібних) 15 кубічних метрів і більше;

- промислове брикетування кам'яного і бурого вугілля;

- гідроелектростанції на річках незалежно від потужності;

- гідроакумуючі електростанції (ГАЕС);

- вітрові парки, вітрові електростанції, що мають дві і більше турбіни або висота яких становить 50 метрів і більше;

5) виробництво та обробку металу:

- установки для випалювання або агломерації металевих руд (у тому числі сульфідної руди);

установки для обробки чорних металів:

- стани гарячої прокатки продуктивністю, що перевищує 20 тонн сирової сталі за годину;

- ковальські молоти, енергетична потужність яких перевищує 50 кілоджоулів на молот, а потужність теплового споживання перевищує 20 мегават;

- нанесення захисних розпилених металевих покриттів з подачею сирової сталі продуктивністю, що перевищує 2 тонни за годину;

- установки для виплавляння, включаючи легування сплавів, кольорових металів, у тому числі рекуперованих продуктів (рафінування, ливарне виробництво тощо), плавильною продуктивністю, що перевищує 4 тонни на добу для свинцю та кадмію або 20 тонн на добу для інших металів;

- установки для поверхневої обробки металів у чанах з пластичних матеріалів з використанням електролітичних або хімічних процесів, якщо об'єм переробного технологічного чана перевищує 30 кубічних метрів;

- виробництво і складання автомобілів, виробництво двигунів;

- верфі;

- підприємства з виготовлення і ремонту літаків;

- виробництво і ремонт залізничного рухомого складу та устаткування для інфраструктури залізничного транспорту;

- штампування з використанням вибухових речовин;

б) переробку мінеральної сировини:

- коксові печі, інші установки для виробництва коксу або графіту;

- виробництво цементу або цементного клінкеру;

- виробництво вапна в обсязі, що перевищує 50 тонн на добу;

- виробництво скла, у тому числі виготовлення скляного волокна, в обсязі, що перевищує 20 тонн на добу;

- виплавка мінеральних речовин, у тому числі виробництво мінеральних волокон;

- виробництво керамічних продуктів шляхом випалювання, зокрема покрівельної черепиці, цегли, вогнестійкої цегли, керамічної плитки, кам'яної кераміки або фарфорових виробів, виробничою продуктивністю понад 75 тонн за добу та/або випалювальних печей місткістю більш як 4 кубічні метри і щільністю затвердіння на піч понад 300 кілограмів на 1 метр кубічний;

7) хімічну промисловість:

- установки для виробництва вибухових речовин;

- установки, в яких хімічні і біологічні процеси використовуються для виробництва білкових кормових добавок, ферментів та інших білкових речовин;

- зберігання хімічних продуктів (базисні і витратні склади, сховища, бази);

8) харчову промисловість:

- виробництво продуктів харчування шляхом обробки та переробки: сировини тваринного походження (крім молока) продуктивністю виходу готової продукції понад 75 тонн на добу; сировини рослинного походження продуктивністю виходу готової продукції понад 300 тонн на добу (середній показник за квартал); молока, якщо обсяг одержаного молока перевищує 200 тонн на добу (на основі середньорічного показника);

- пакування та консервування тваринних і рослинних продуктів у обсязі понад 50 тонн на добу;

- виробництво молочних продуктів в обсязі понад 20 тонн на добу;

- виробництво пива та солоду в обсязі понад 50 тонн на добу;

- виробництво кондитерських виробів та патоки в обсязі понад 20 тонн на добу;

- виробництво крохмалю;

- підприємства з переробки риби і риб'ячого жиру;

- бійні продуктивністю понад 10 тонн на добу;

- цукрові заводи;

9) підприємства текстильної, шкіряної, деревообробної і паперової промисловості продуктивністю понад 1 тонну на добу:

- з первинної обробки (промивання, відбілювання, мерсеризація) або фарбування волокон чи текстилю;

- з обробки шкірсировини та хутра;
 - з дублення шкір;
 - з оброблення деревини (хімічне перероблення деревини, виробництво деревоволокнистих плит, деревообробне виробництво з використанням синтетичних смол, консервування деревини просоченням);
 - з промислового виробництва і переробки паперу та картону з будь-якої сировини;
- 10) інфраструктурні проекти:
- облаштування індустріальних парків;
 - будівництво житлових кварталів (комплексів багатоквартирних житлових будинків) та торговельних чи розважальних комплексів поза межами населених пунктів на площі 1,5 гектара і більше або в межах населених пунктів, якщо не передбачено їх підключення до централізованого водопостачання та/або водовідведення; будівництво кінотеатрів з більш як 6 екранами; будівництво (облаштування) автостоянок на площі не менш як 1 гектар і більш як на 100 паркомісць;
 - будівництво аеропортів та аеродромів з основною злітно-посадковою смугою довжиною до 2100 метрів;
 - будівництво залізничних вокзалів, залізничних колій і споруд;
 - будівництво перевантажувальних терміналів та обладнання для перевантаження різних видів транспорту, а також терміналів для різних видів транспорту;
 - будівництво гребель та встановлення іншого обладнання для утримання або накопичення води на тривалі проміжки часу;
 - проведення робіт з розчищення і днопоглиблення русла та дна річок, берегоукріплення, зміни і стабілізації стану русел річок;
 - будівництво трамвайних колій, підвісних канатних доріг та фунікулерів або подібних ліній, що використовуються для перевезення пасажирів;
 - будівництво підземних, наземних ліній метрополітену як єдиних комплексів, у тому числі депо з комплексом споруд технічного обслуговування;
 - будівництво акведуків та трубопроводів для транспортування води на далекі відстані;
 - будівництво магістральних продуктопроводів (трубопроводів для транспортування газу, аміаку, нафти або хімічних речовин);
 - будівництво ліній електропередачі (повітряних та кабельних) напругою 110 кіловольт і більше та підстанцій напругою 330 кіловольт і більше;
 - будівництво гідротехнічних споруд морських і річкових портів;
 - будівництво глибоководних судових ходів, у тому числі у природних руслах річок, спеціальних каналів на суходолі та у мілководних морських акваторіях, придатних для проходження суден, а також каналів у протишарових цілях та гідротехнічних споруд;
 - спеціалізовані морські або річкові термінали;
 - проведення прибережних робіт з метою усунення ерозії та будівельних робіт на морі, які призводять до зміни морського узбережжя, зокрема будівництво основних гідротехнічних споруд, підводні звалища ґрунтів, а також інші роботи на морі, крім експлуатаційних днопоглиблювальних робіт;
 - установки для очищення стічних вод з водовідведенням 10 тисяч кубічних метрів на добу і більше;
- 11) інші види діяльності:
- постійно діючі траси і треки для перегонів, тестові полігони для моторизованих транспортних засобів;
 - майданчики для тестування (випробування) двигунів, турбін або реакторів площею 0,5 гектара і більше;
 - шламонакопичувачі, хвостосховища;
 - складування осаду, мулові поля площею 0,5 гектара і більше або на відстані не більш як 100 метрів до прибережних захисних смуг;
 - склади і перевалочні бази металобрухту площею 0,5 гектара і більше або на відстані не більш як 100 метрів до прибережних захисних смуг;

- утилізація, видалення, оброблення, знешкодження, захоронення побутових відходів;
 - установки для поверхневої обробки речовин, предметів або продуктів з використанням органічних розчинників, зокрема для оздоблення, друку, покриття, знежирювання, гідроізолювання, калібрування, фарбування, очищення або насичування з витратою понад 150 кілограмів на годину або понад 200 тонн на рік;
 - виробництво і переробка виробів на основі еластомерів;
 - споруди для виробництва штучних мінеральних волокон, виробництво екструдованого пінополістиролу, утеплювачів, асфальтобетону;
 - видобування піску і гравію, прокладання кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду;
 - генетично-інженерна діяльність, введення в обіг та будь-яке використання генетично модифікованих організмів та продукції, виробленої з їх використанням (у відкритій системі);
 - інтродукція чужорідних видів фауни та флори у довкілля;
 - виробництво мікробіологічної продукції;
 - виробництво, утилізація і знищення боєприпасів, ракетного палива та інших токсичних хімічних речовин;
- 12) туризм та рекреацію:
- лижні траси, лижні витяги і канатні дороги та відповідні комплекси споруд на площі 5 гектарів і більше;
 - яхт-клуби, яхтові стоянки та місця базування катерів місткістю понад 50 суден або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;
 - курортні містечка та готельні комплекси поза межами населених пунктів місткістю не менш як 100 номерів або площею 5 гектарів і більше; курортні містечка та готельні комплекси в межах населених пунктів місткістю не менш як 50 номерів, якщо не передбачено їх підключення до централізованого водопостачання та/або водовідведення; курортні містечка та готельні комплекси на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах; оголошення природних територій курортними;
 - постійні місця для кемпінгу та автотуризму площею 1 гектар і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;
 - гольфклуби площею 3 гектари і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;
 - тематичні розважальні парки площею 1 гектар і більше;
- 13) господарську діяльність, що призводить до скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, та забір води з водних об'єктів за умови, що водозабір підземних вод перевищує 300 кубічних метрів на добу;
- 14) розширення та зміни, включаючи перегляд або оновлення умов провадження планованої діяльності, встановлених (затверджених) рішенням про провадження планованої діяльності або подовження строків її провадження, реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, перепрофілювання діяльності та об'єктів, зазначених у пунктах 1-13 цієї частини, крім тих, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України (Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010).

1.4. Визначення чи території та об'єкти відносяться до природно-заповідного фонду та екологічної мережі

Територій та об'єкти природно-заповідного фонду та екологічної мережі визначаються чинним законодавством.

Так до природно-заповідного фонду України відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» належать:

- природні території та об'єкти – природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища;

– штучно створені об'єкти – ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, пам'ятки природи, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Заказники, пам'ятки природи, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва залежно від їх екологічної і наукової, історико-культурної цінності можуть бути загальнодержавного або місцевого значення.

Залежно від походження, інших особливостей природних комплексів та об'єктів, що оголошуються заказниками чи пам'ятками природи, мети і необхідного режиму охорони:

заказники поділяються на ландшафтні, лісові, ботанічні, загальнозоологічні, орнітологічні, ентомологічні, іхтіологічні, гідрологічні, загальногеологічні, палеонтологічні та карстово-спелеологічні;

пам'ятки природи поділяються на комплексні, пралісові, ботанічні, зоологічні, гідрологічні та геологічні. Пам'ятки природи можуть розташовуватися на території інших об'єктів природно-заповідного фонду.

Відповідно до Закону України «Про екологічну мережу України», екомережа це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні. Об'єкт екомережі це окрема складова частина екомережі, що має ознаки просторового об'єкта – певну площу, межі, характеристики тощо. До об'єктів екомережі відносяться території та об'єкти природно-заповідного фонду, водного фонду, лісового фонду, сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті) тощо.

РОЗДІЛ II. ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

2.1. Підготовка заяви про визначення обсягу СЕО

Після того, як встановлено, що ДДП вимагає здійснення СЕО, доцільно визначити обсяг СЕО.

Відповідно до статті 10 Закону з метою визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, яка включається до звіту про СЕО, та необхідності здійснення СЕО незначних змін до ДДП, щодо якого раніше здійснювалася СЕО.

Визначення обсягу СЕО дозволяє сфокусувати звіт про СЕО на важливих питаннях охорони довкілля, у тому числі для здоров'я населення, для громадськості та заінтересованих сторін.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки повинна містити інформацію про:

- замовника;
- вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів);
- ймовірні наслідки:
 - а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
 - б) для територій з природоохоронним статусом;
 - в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено;

- дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки;
 - заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;
 - пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку;
 - орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.
- Рекомендований обсяг заяви про визначення обсягу СЕО – не більше 25 сторінок без додатків.

При визначенні обсягу СЕО:

описується структура та визначаються головні цілі проекту ДДП, їх зв'язок з іншими актами законодавства;

встановлюються головні екологічні проблеми, що мають відношення до проекту ДДП; формулюються цілі охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, що мають відношення до проекту ДДП;

встановлюються сфери охоплення СЕО, включаючи географічні рамки охоплення СЕО; встановлюється перелік та обсяг інформації, яка буде використана в процесі СЕО; попередньо визначаються ймовірні екологічні наслідки та виправдані альтернативи, які необхідно розглянути;

встановлюється обсяг досліджень, які необхідно провести, методи і критерії, які використовуватимуться для здійснення СЕО;

розробляється структура, зміст та обсяг звіту про СЕО.

При визначенні цілей охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, що мають відношення до проекту ДДП, доцільно розглянути стратегічні цілі та завдання щодо виявлених проблем в інших актах законодавства. Наприклад, цілі визначені Стратегією державної екологічної політики, міжнародними угодами та договорами і т.п.

Це допоможе виявити взаємозв'язок між проектом ДДП та існуючими актами законодавства і обґрунтувати вибір проблем, які заслуговують на розгляд при проведенні СЕО.

При визначенні переліку та обсягу інформації, яку доцільно використати в процесі СЕО, збираються та відбирають данні, які найбільш значимі для конкретного проекту ДДП.

При цьому рекомендується використовувати:

доповіді про стан довкілля;

статистичну інформацію;

інформацію, яка включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проекту ДДП;

дані моніторингу стану довкілля;

експертні оцінки; іншу доступну інформацію.

При визначенні обсягу СЕО рекомендується:

при виявленні основних проблем у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, враховувати як акти законодавства того ж рівня, що і проект ДДП, так і акти законодавства більш високого рівня, що дозволить враховувати як вертикальні так і горизонтальні взаємозв'язки в системі стратегічного планування;

список основних проблем періодично переглядати, оскільки на наступних етапах СЕО можливо отримання нової інформації, яка потребуватиме аналізу додаткових проблем;

пропонувати альтернативні рішення на ранніх стадіях процесу СЕО; визначати обсяг СЕО з урахуванням зауважень та пропозицій, отриманих під час проведення громадського обговорення, та консультацій з Мінприроди, МОЗ або місцевими органами.

2.2. Подання заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки до органів виконавчої влади

Відповідно до статті 10 Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» з метою визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, яка

включається до звіту про СЕО, та необхідності здійснення СЕО незначних змін до ДДП, щодо якого раніше здійснювалася СЕО замовник подає заяву про визначення обсягу СЕО.

Заяву про визначення обсягу СЕО до органів виконавчої влади замовником рекомендовано подавати одну копію на паперових носіях та одну в електронному вигляді (в форматі *.doc(x) або *. pdf) щодо проекту ДДП загальнодержавного рівня до Мінприроди та МОЗ, а щодо проекту ДДП місцевого та регіонального рівнів – до місцевих органів(обласні, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (відповідні підрозділи з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я).

2.3. Оприлюднення заяви про СЕО та проекту ДДП (за наявності)

Одночасно з поданням заяви про визначення обсягу СЕО до Мінприроди, МОЗ або місцевих органів, заява та (за наявності) проект ДДП оприлюднюються шляхом розміщення на офіційному веб-сайті замовника з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості.

Строк громадського обговорення заяви про визначення обсягу СЕО, встановлюється замовником і не може становити менш як 15 днів з дня її оприлюднення.

2.4. Повідомлення громадськості про оприлюднення заяви про визначення обсягу СЕО та проекту ДДП (за наявності)

Замовник забезпечує розміщення повідомлення та доступ до проекту ДДП (за наявністю) протягом усього строку громадського обговорення. Повідомлення громадськості про оприлюднення заяви про визначення обсягу СЕО та проекту ДДП (за наявності) публікується у друкованих засобах масової інформації (не менш як у двох), визначених замовником, та розміщується на офіційному веб-сайті замовника.

2.5. Одержання та врахування пропозицій і зауважень від громадськості та органів виконавчої влади

Мінприроди, МОЗ надає зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО проекту ДДП загальнодержавного рівня, а місцеві органи надають зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО проекту ДДП місцевого рівня.

Мінприроди, МОЗ та місцеві органи за потреби залучають інші органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування, спеціалістів і науковців до консультацій.

Мінприроди, МОЗ або місцеві органи (можуть рекомендувати не проводити повномасштабну СЕО, якщо заява про визначення обсягу СЕО стосується проектів незначних змін у ДДП, щодо якого раніше була проведена СЕО, та якщо передбачається, що ці проекти змін не призведуть до значних наслідків.

Мінприроди, МОЗ або місцеві органи можуть залучати інші органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування, спеціалістів і науковців до консультацій щодо визначення обсягу СЕО.

Мінприроди, МОЗ або місцеві органи розглядають заяву про визначення обсягу СЕО, в якій передбачена необхідність здійснення СЕО незначних змін до ДДП, щодо якого раніше здійснювалася СЕО, приймають рішення про необхідність здійснення СЕО цих змін, про що повідомляють заявника у письмовій формі у строк, що не перевищує 15 днів з дня отримання заяви.

Якщо замовник на підставі рекомендації Мінприроди, МОЗ або місцевих органів прийняв рішення не проводити СЕО, це рішення оприлюднюється разом з його обґрунтуванням.

Якщо замовник на підставі рекомендацій, Мінприроди, МОЗ або місцевих органів, приймає рішення про нездійснення стратегічної екологічної оцінки незначних змін до ДДП, щодо якого раніше здійснювалася СЕО, він оприлюднює таке рішення разом з його обґрунтуванням у порядку, передбаченому статтею 16 Закону «Про стратегічну екологічну оцінку».

За відсутності письмових зауважень і пропозицій від громадськості та Мінприроди, МОЗ або місцевих органів протягом 15 днів з дня отримання ними заяви про визначення обсягу СЕО, обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що має бути включено до звіту про СЕО рекомендується визначати замовнику самостійно.

РОЗДІЛ III. СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

3.1. Підготовка звіту СЕО

Замовник забезпечує складання звіту про СЕО після врахування зауважень і пропозицій, отриманих у процесі громадського обговорення заяви про визначення обсягу СЕО та наданих органами Мінприроди, МОЗ або місцевими органами.

Складання звіту про СЕО рекомендується робити таким чином, щоб він не був подібним до наукової публікації або звіту про науково-дослідну роботу. Детальна інформація науково-технічного характеру може бути представлена у формі додатків до звіту про СЕО.

Роботи з підготовки звіту про СЕО доцільно розбити на два етапи: перший етап - це аналітична робота з опрацювання усієї доступної інформації (у разі необхідності проводяться додаткові дослідження) та другий - власне складання звіту про СЕО.

Рекомендовано в звіт про СЕО включати ряд оцінок: аналіз контексту планування, аналіз поточного стану довкілля і тенденцій його зміни, цільовий аналіз та аналіз наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі здоров'я населення, оцінку альтернативних сценаріїв, а також рекомендації щодо пом'якшення впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, та заходи із запобігання несприятливого впливу.

Аналіз контексту планування рекомендується проводити для більш глибокого вивчення зав'язків проекту ДДП з актами законодавства, які можуть впливати на виконання проекту ДДП після його затвердження.

На цьому етапі збір та аналіз інформації про поточний стан довкілля, вихідні екологічні і соціальні умови і тенденції їх розвитку рекомендується здійснювати в межах впливу проекту ДДП.

Джерелами необхідної інформації можуть бути нормативно-правові акти, дані державних статистичних спостережень та матеріали щорічних доповідей про стан довкілля та соціально-економічне становище, матеріали моніторингу та науково-дослідних робіт, фондові та архівні матеріали.

При необхідності рекомендується зробити короткі польові дослідження. Однак важливо пам'ятати, що стратегічні рішення завжди приймаються в умовах дефіциту інформації і закрити всі прогалини в рамках СЕО не можливо, та і це не має практичного сенсу. Частина важливих досліджень рекомендується перенести на більш низькі рівні планування, в тому числі на рівень реалізації конкретної планованої діяльності (термін у значенні, що вживається у Законі України «Про оцінку впливу на довкілля»).

Як інструменти аналізу поточного стану рекомендується використовувати контрольні списки, матриці, карти ПС, експертні оцінки тощо.

При проведенні цільового аналізу рекомендується формувати перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснювати, подальший аналіз проекту ДДП на відповідність цим цілям.

Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу доцільно формувати на етапі визначення обсягу СЕО.

На етапі складання звіту про СЕО доцільно проводити аналіз основних елементів проекту ДДП на його відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення. Якщо проект ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Доцільно оцінювати екологічні і соціальні наслідки (ефекти) для виявлення будь-яких потенційно можливих змін довкілля, у тому числі здоров'я населення, пов'язаних з

реалізацією ДДП, а також змін у плануванні, пов'язаних зі станом довкілля та здоров'ям населення.

Рекомендується розглядати і аналізувати всі найбільш значущі екологічні та соціальні наслідки, виявлені на етапі визначення складу і обсягу робіт і пропонувати заходи щодо пом'якшення негативних наслідків та посилення позитивних ефектів.

Особливу увагу в рамках СЕО доцільно приділяти аналізу кумулятивних ефектів, які дуже складно врахувати в рамках оцінки впливів на довкілля планованої діяльності. Важливо сфокусувати увагу на тих наслідках, які знаходяться в сфері регулювання проекту ДДП, і вибрати глибину оцінки, що відповідає даному у проекту ДДП. Розгляд потенційно можливих ефектів, (які важко оцінити на даному рівні планування, рекомендується переносити на більш низькі рівні. При цьому в рамках СЕО не доцільно заглиблюватися в детальну оцінку впливів, яку необхідно виконувати на рівні конкретного об'єкту чи виду планованої діяльності.

Для оцінки альтернативних сценаріїв рекомендується оцінити екологічні та соціальні наслідки сценаріїв, обраних для СЕО. Важливо відзначити, що обрані сценарії не обов'язково є взаємовиключними альтернативами. Вибрані сценарії часто є взаємодоповнюючими.

Альтернативні сценарії можуть містити:

альтернативні пріоритети і цілі розвитку: в цьому випадку альтернативні сценарії можуть істотно відрізнятися як в частині пріоритетів і визначення мети, так і за елементами, що належать до обраних пріоритетів;

альтернативні шляхи досягнення обраних цілей і пріоритетів: у цьому випадку альтернативи можуть містити подібний блок цілей, але відрізнятися різними напрямками економічного (в тому числі, промислового) і / або соціального розвитку;

альтернативні шляхи просторового розвитку: в цьому і випадку альтернативи можуть базуватися на єдиних напрямках розвитку / пріоритетних проектах і відрізнятися, в основному, просторовим розташуванням пріоритетних проектів і, відповідно, різним режимом землекористування.

Відповідно, методи порівняння альтернатив будуть істотно залежати як від проекту ДДП, так і від характеру обраних альтернатив.

При аналізі проектів ДДП галузевого розвитку часто використовують методи, засновані на оцінці життєвого циклу продукції.

При аналізі запропонованого в проекті ДДП розвитку територій, в тому числі, заснованих на принципово різних пріоритетах, доцільно використовували методи, що базуються на цільовому аналізі та індикаторах сталого розвитку. Для аналізу проектів ДДП, прив'язаних до конкретних територій і які включають, найчастіше, однакові джерела впливів, добре підходить «імпактний» метод - метод оцінки впливу на довкілля.

У будь-якому випадку, кінцевим продуктом аналізу альтернатив рекомендується формування оптимального сценарію розвитку, що поєднує переваги декількох обраних альтернатив.

Одним із результатів СЕО є рекомендації і заходи щодо запобігання, зниження або компенсації несприятливого впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, і посилення позитивних впливів.

Якщо СЕО проводиться паралельно з процесом розроблення проекту ДДП та діалог між командами планування і СЕО добре налагоджений, то рекомендації СЕО можуть бути враховані вже в процесі розроблення проекту ДДП. Такі рекомендації доцільно відобразити в звіті про СЕО, із зазначенням, яким чином повинні бути уточнені стратегічні рішення і як це вплине на стан довкілля, у тому числі здоров'я населення. Ці рекомендації доцільно як попереджувальні заходи. В тому числі, до попереджувальних заходів доцільно віднести оцінку впливу на довкілля планованої діяльності, пов'язаної з реалізацією проекту ДДП.

Однак не всі негативні впливи, пов'язані з реалізацією ДДП, можливо попередити. Тоді доцільно приймати рішення щодо зниження або компенсації цих впливів. Частково, ці питання рекомендується вирішувати при реалізації видів планованої діяльності, які

передбачені проектом ДДП. Але для найбільш значущих очікуваних наслідків важливо передбачити компенсаційні заходи саме на рівні ДДП.

Звіт про СЕО є одним з ключових і важливих етапів процедури СЕО. Найбільш загальні вимоги до звіту по СЕО визначені у Законі, але конкретне наповнення звіту про СЕО, його структура, обсяг і рівень деталізації визначаються для кожного конкретного СЕО.

Рекомендується структуру звіту про СЕО задавати на етапі визначення обсягу СЕО, тому що звіт про СЕО продовжує і розвиває заяву про визначення обсягу СЕО.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку складається до затвердження ДДП та містить з урахуванням змісту і рівня деталізації ДДП, сучасних знань і методів оцінювання таку інформацію:

- зміст та основні цілі ДДП, його зв'язок з іншими ДДП;
- характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнози зміни цього стану, якщо ДДП не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються ДДП, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки ДДП;
- опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП;
- обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася СЕО, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);
- заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);
- резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої вищезазначеними пунктами, розраховане на широку аудиторію.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації.

У складі містобудівної документації звітом про СЕО для проектів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища», який має відповідати вимогам встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування виключає необхідність проведення державної санітарно-епідеміологічної експертизи такого документа.

3.2. Подання звіту про стратегічну екологічну оцінку до органів виконавчої влади

Замовник забезпечує подання по одному примірнику проекту ДДП, звіту про СЕО на паперових носіях та в електронному вигляді (у вигляді документа Word або PDF) до Мінприроди та МОЗ, якщо ДДП загальнодержавного рівня та місцевих органів, якщо ДДП місцевого чи регіонального рівня.

3.3. Оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку

Проект ДДП та звіт про СЕО оприлюднюються на офіційному веб-сайті замовника з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості.

Мінприроди та МОЗ або місцевих органів, після отримання проекту ДДП та звіту про СЕО протягом п'яти робочих днів розміщують повідомлення про оприлюднення проекту ДДП на своєму офіційному веб-сайті із зазначенням замовника та у строк, що не перевищує 30 днів з дня отримання, подають замовнику в письмовій формі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку.

3.4. Повідомлення громадськості про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку

Повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про СЕО публікується у друкованих засобах масової інформації (не менш як у двох), визначених замовником, та розміщується на офіційному веб-сайті замовника. Замовник забезпечує розміщення повідомлення та доступ до проекту документа державного планування і звіту про стратегічну екологічну оцінку протягом усього строку громадського обговорення, визначеного відповідно до частини шостої цієї статті. Строк громадського обговорення встановлюється замовником і не може становити менш як 30 днів з дня оприлюднення повідомлення.

Замовники генеральних планів населених пунктів, планів зонування та детальних планів територій оприлюднюють у двотижневий строк прийняті рішення щодо розроблення проектів містобудівної документації шляхом опублікування таких рішень у засобах масової інформації, що поширюються на відповідній території, а також розміщення на офіційному веб-сайті замовника містобудівної документації.

Повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про СЕО публікується у друкованих засобах масової інформації (не менш як у двох), визначених замовником, та розміщується на офіційному веб-сайті замовника.

Оприлюднення розроблених в установленому законодавством порядку проектів генеральних планів населених пунктів, планів зонування та детальних планів територій здійснюється не пізніш як у місячний строк з дня їх подання розробником до виконавчого органу сільської, селищної, міської ради шляхом розміщення матеріалів (планшетів, макетів) у визначеному органом місцевого самоврядування місці та інформування громадян через розповсюдження брошур і повідомлень, засоби масової інформації, що поширюються на відповідній території, а також розміщення інформації на офіційному веб-сайті замовника містобудівної документації.

Повідомлення про оприлюднення проекту ДДП та звіту про СЕО повинно містити інформацію про:

- повну назву документа державного планування, що пропонується, та стислий виклад його змісту;
- орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування;
- передбачувану процедуру громадського обговорення, у тому числі:
 - а) дату початку та строки здійснення процедури;
 - б) способи участі громадськості (надання письмових зауважень і пропозицій, громадські слухання тощо);
 - в) дату, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення);

г) орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проектом документа державного планування, звітом про стратегічну екологічну оцінку та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування;

д) орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, його поштову та електронну адреси та строки подання зауважень і пропозицій;

е) місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування;

– необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту документа державного планування.

Повідомлення про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті генеральних планів населених пунктів, планів зонування та детальних планів територій має містити:

– інформацію про мету, склад та зміст містобудівної документації, викладену у скороченій та доступній для широкої громадськості формі;

– основні техніко-економічні показники, зокрема графічні матеріали, що відображають зміст містобудівної документації;

– відомості про замовника та розробника проектів містобудівної документації та підстави для їх розроблення;

– інформацію про місце і строки ознайомлення з проектом містобудівної документації, пояснювальною запискою, розділом «Охорона навколишнього природного середовища», який розробляється у складі проекту містобудівної документації та одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку;

– інформацію про посадову особу замовника містобудівної документації, відповідальну за забезпечення організації розгляду пропозицій, та адресу, за якою можуть надсилатися пропозиції (зауваження);

– відомості про строк подання і строк завершення розгляду пропозицій;

– інформацію про дату, час і місце проведення громадських слухань;

– інформацію стосовно запланованих інформаційних заходів (презентація, прилюдне експонування, телевізійні програми, публічні конференції тощо).

Осіб, які забезпечують роботу з розгляду пропозицій громадськості, призначає замовник генеральних планів населених пунктів, планів зонування та детальних планів. Зазначені особи є відповідальними за автентичність проектів містобудівної документації.

Оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення генеральних планів населених пунктів, планів зонування та детальних планів на місцевому рівні, проектів цієї містобудівної документації на місцевому рівні є підставою для подання пропозицій громадськості замовнику у строк, визначений замовником містобудівної документації.

3.5. Громадські обговорення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку

Замовник своєчасно забезпечує можливості для участі громадськості у СЕО проекту ДДП, за умови доступності для розгляду всіх альтернативних варіантів, а також доступ до проекту ДДП і звіту про СЕО протягом усього строку громадського обговорення. Строк громадського обговорення встановлюється замовником і не може становити менш як 30 днів з дня оприлюднення повідомлення.

Громадськість у межах строку громадського обговорення має право подати замовнику в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) зауваження і пропозиції до проекту ДДП та звіту про СЕО. Усі зауваження і пропозиції до проекту ДДП та звіту про СЕО, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє. Пропозиції і зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

Мінприроди, МОЗ або місцеві органи можуть залучати інші органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування, спеціалістів і науковців до консультацій щодо звіту СЕО.

Оприлюднення проекту ДДП та звіту про СЕО з метою одержання зауважень і пропозицій не виключає можливості проведення в порядку, передбаченому законодавством, громадських слухань, будь-яких інших форм публічного громадського обговорення проекту ДДП та звіту про СЕО.

3.6. Громадські обговорення у процесі стратегічної екологічної оцінки проектів генеральних планів населених пунктів, планів зонування територій, детальних планів територій на місцевому рівні

Громадському обговоренню підлягають розроблені в установленому порядку проекти містобудівної документації на місцевому рівні, а саме: генеральні плани населених пунктів, плани зонування територій, детальні плани територій. Затвердження на місцевому рівні зазначеної містобудівної документації без проведення громадського обговорення проектів такої документації забороняється.

При вирішенні відповідно до Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» питань відчуження для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, громадські слухання не проводяться.

Проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів у проектах містобудівної документації здійснюється під час розроблення відповідних проектів містобудівної документації.

Замовники містобудівної документації забезпечують:

- оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення містобудівної документації на місцевому рівні з прогнозованими правовими, економічними наслідками та наслідками для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

- оприлюднення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, пояснювальної записки, розділу «Охорона навколишнього природного середовища» або звіту про стратегічну екологічну оцінку на своїх офіційних веб-сайтах, а також вільний доступ до такої інформації громадськості;

- реєстрацію, розгляд та врахування пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні;

- проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні;

- узгодження спірних питань між громадськістю і замовниками містобудівної документації на місцевому рівні через погоджувальну комісію;

- оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні.

Оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення містобудівної документації на місцевому рівні, проектів містобудівної документації на місцевому рівні є підставою для подання пропозицій громадськості замовнику містобудівної документації.

Пропозиції громадськості подаються у строк, визначений для проведення процедури громадського обговорення, який не може становити менш як 30 днів з дати оприлюднення проекту містобудівної документації на місцевому рівні та повідомлення про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості щодо проекту містобудівної документації. Пропозиції, подані після встановленого строку, не розглядаються.

Громадські слухання щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні проводяться у строк, визначений для проведення процедури громадського обговорення, але не раніше 10 днів з дня оприлюднення проекту містобудівної документації на місцевому рівні.

Громадські слухання проводяться під головуванням уповноваженого представника замовника містобудівної документації, який:

- забезпечує реєстрацію їх учасників;
- оголошує порядок денний;
- інформує учасників про порядок ведення протоколу, подання пропозицій (зауважень) у письмовій та/або усній формі, зміст пропозицій (зауважень), що надійшли, та процедуру їх врахування;
- забезпечує ведення обговорення, подання пропозицій (зауважень) громадськості з дотриманням регламенту;
- забезпечує аудіо- та/або відеофіксацію перебігу громадських слухань;
- готує протокол громадських слухань.

Громадські слухання розпочинаються з доповіді розробника та/або замовника про розроблений проект містобудівної документації.

Перебіг громадських слухань та подані пропозиції (зауваження) оформляються протоколом, який підписується головуючим. Файл аудіо- та/або відеофіксації перебігу громадських слухань додається до протоколу.

Відсутність пропозицій і зауважень громадськості фіксується у протоколі громадських слухань.

Пропозиції (зауваження) можуть подаватися в письмовій та/або усній формі під час громадських слухань із внесенням їх до протоколу громадських слухань. Письмові пропозиції подаються під час громадського обговорення протягом строку, який не може становити менш як 30 днів з дати оприлюднення проекту містобудівної документації на місцевому рівні та повідомлення про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості щодо проекту містобудівної документації.

Письмові пропозиції подаються фізичними особами із зазначенням прізвища, імені та по батькові, місця проживання, із особистим підписом. Юридичні особи подають пропозиції із зазначенням найменування та місцезнаходження юридичної особи. Анонімні пропозиції не розглядаються.

Особи, які забезпечують проведення робіт щодо розгляду пропозицій громадськості, повідомляють через засоби масової інформації, що поширюються на відповідній території, та офіційний веб-сайт замовника містобудівної документації про поштову адресу та електронну адресу для подання письмових пропозицій.

Пропозиції громадськості реєструються та розглядаються замовником містобудівної документації у місячний строк з дня їх надходження.

За результатами розгляду пропозицій заявнику надається відповідь про їх врахування або обґрунтована відмова.

Для розгляду спірних питань, що виникають у процесі громадського обговорення, між громадськістю і замовниками містобудівної документації на місцевому рівні може утворюватися погоджувальна комісія.

У разі наявності пропозицій громадськості, рішення про врахування яких розробник і замовник не можуть прийняти самостійно або мають місце спірні питання, особи, які забезпечують роботу з розгляду пропозицій громадськості, повідомляють про це відповідному органу місцевого самоврядування для прийняття останнім рішення щодо утворення погоджувальної комісії.

Комісія утворюється за рішенням замовника містобудівної документації у тижневий строк після закінчення строку подання пропозицій громадськості.

Склад комісії встановлює замовник містобудівної документації у кількості не менш як 25 та не більш як 55 осіб.

До складу погоджувальної комісії входять:

- посадові особи замовника містобудівної документації;
- представники органу земельних ресурсів, природоохоронного і санітарно-епідеміологічного органу, органу містобудування та архітектури, охорони культурної спадщини та інших органів державної влади;

- представники професійних об'єднань та спілок, архітектори, науковці;
- уповноважені представники громадськості, які обираються під час громадських слухань.

Кількість представників громадськості має становити не менш як 50 відсотків і не більш як 70 відсотків загальної чисельності комісії.

Головою погоджувальної комісії є посадова особа замовника містобудівної документації.

Погоджувальна комісія протягом двох тижнів після її утворення розглядає спірні питання, зафіксовані у протоколі громадських слухань, та ухвалює рішення про врахування або мотивоване відхилення таких пропозицій (зауважень).

Засідання погоджувальної комісії є правомочним, якщо у ньому взяли участь не менш як дві третини її членів (з них не менше половини – представники громадськості).

Рішення погоджувальної комісії оформлюється протоколом.

У разі неможливості врегулювати спірні питання між сторонами погоджувальною комісією остаточне рішення приймає замовник містобудівної документації. Урегульовані погоджувальною комісією спірні питання між сторонами або прийняті замовником містобудівної документації рішення є підставою для внесення змін до проекту відповідної документації.

Оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні здійснюється у двотижневий строк з дня їх прийняття шляхом опублікування в засобах масової інформації, що поширюються на відповідній території, а також розміщення таких рішень на офіційних веб-сайтах замовників містобудівної документації.

Особи, які оприлюднюють проекти містобудівної документації на місцевому рівні, є відповідальними за їх автентичність.

Затвердження містобудівної документації без проведення громадського обговорення проектів такої документації забороняється. Матеріали щодо розгляду пропозицій громадськості є невід'ємною складовою зазначеної документації.

Фінансування заходів щодо врахування громадських інтересів здійснюється за рахунок замовників містобудівної документації.

3.7. Одержання та врахування пропозицій і зауважень від громадськості та органів виконавчої влади

Мінприроди та МОЗ або місцеві органи у строк, що не перевищує 30 днів з дня отримання проекту ДДП та звіту про СЕО, подають замовнику в письмовій формі зауваження і пропозиції до проекту ДДП та звіту про СЕО. У разі неподання таких зауважень і пропозицій протягом зазначеного строку вважається, що зауваження і пропозиції відсутні. Мінприроди, МОЗ та місцеві органи за потреби залучають інші органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування, спеціалістів і науковців до консультацій.

Усі зауваження і пропозиції, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

За результатами громадського обговорення замовник готує довідку про громадське обговорення, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у ДДП та звіті про СЕО враховані зауваження і пропозиції (або обґрунтовує їх відхилення), а також обґрунтовує обрання саме цього ДДП у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються протокол громадських слухань (у разі проведення) та отримані письмові зауваження і пропозиції. Довідка про громадське обговорення є публічною інформацією.

Оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні здійснюється у двотижневий строк з дня їх прийняття шляхом опублікування в засобах масової інформації, що поширюються на

відповідній території, а також розміщення таких рішень на офіційних веб-сайтах замовників містобудівної документації

Замовник враховує в ДДП, звіт про СЕО, результати громадського обговорення та консультацій, а також результати транскордонних консультацій.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження ДДП розміщує на своєму офіційному веб-сайті затверджений ДДП, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, довідки про консультації та про громадське обговорення і письмово повідомляє про це Мінприроди.

РОЗДІЛ IV. ТРАНСКОРДОННІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Транскордонні консультації держави походження проводяться у випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо МОЗ місцеві органи, вважають, що виконання ДДП ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, вони невідкладно інформують про це Мінприроди.

Якщо Мінприроди, вважає, що виконання ДДП ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, або якщо зачеплена держава цього вимагає, Мінприроди, подає зачепленій державі копію проекту ДДП разом із звітом про СЕО (або його частину, що не містить інформації, яка становить державну таємницю) та визначає строк, протягом якого зачеплена держава має повідомити про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях. Такий строк не може становити менш як 30 днів з дня інформування зачепленої держави.

Про необхідність проведення транскордонних консультацій замовник повідомляється письмово. ДДП не затверджується (не приймається) до завершення процедури транскордонних консультацій та врахування їх результатів.

Якщо зачеплена держава протягом строку, визначеного частиною першою цієї статті, повідомила Мінприроди, про своє бажання взяти участь у транскордонних консультаціях, Мінприроди разом із замовником в узгоджений із зачепленою державою строк проводять консультації щодо можливих транскордонних наслідків виконання ДДП та заходів із запобігання, зменшення або пом'якшення таких наслідків. Для цього Мінприроди разом із замовником та зачеплена держава узгоджують тривалість консультацій, порядок їх проведення, умови перекладу документів, заходи із забезпечення інформування та участі громадськості зачепленої держави.

Після затвердження ДДП забезпечує за поданням замовника інформування зачепленої держави з таких питань:

- зміст затвердженого документа державного планування;
- інформація про те, яким чином питання охорони довкілля враховані в ДДП та яким чином у звіті про СЕО враховано результати консультацій та пропозиції, а також обґрунтування обрання саме цього ДДП у тому вигляді, в якому він затверджений, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду;
- заходи з моніторингу, ухвалені відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Замовник забезпечує Мінприроди інформацією, необхідною для виконання транскордонних консультацій зачепленої держави, у тому числі переклад відповідних документів.

У разі якщо Мінприроди, отримало оповіщення від держави походження та вважає, що виконання ДДП, який готується для затвердження на території держави походження, ймовірно матиме наслідки для довкілля України, у тому числі для здоров'я населення, він повідомляє державу походження про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях.

Перед проведенням транскордонних консультацій Мінприроди та держава походження узгоджують їхню тривалість, порядок проведення, умови перекладу документів та детальні заходи із забезпечення інформування та участі громадськості України з урахуванням вимог статей 12 та 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

За зверненням Мінприроди, виконання заходів із забезпечення інформування та участі громадськості України у транскордонних консультаціях забезпечується місцевими органами.

Мінприроди за потреби звертається до обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (відповідних підрозділів з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я), щодо виконання заходів із забезпечення інформування та участі громадськості України, на яку можуть поширюватися наслідки виконання документа державного планування держави походження.

Місцеві органи забезпечують інформування та участь громадськості щодо транскордонних консультацій зачепленої держави.

РОЗДІЛ V. МОНІТОРИНГ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДДП ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1 Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
- 2 Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»
- 3 Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»
- 4 Закон України «Про основи містобудування»
- 5 Закон України «Про телекомунікації»
- 6 Закон України «Про туризм»
- 7 Закон України «Про землеустрій»
- 8 Закон України «Про природно-заповідний фонд України»
- 9 Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011р. №555 «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні»
- 10 Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018р. №296 «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування»